

Молодий Комуніст

пролетарі всіх країн, єднайтеся!

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Рік видання XVIII

№ 12 (2272).

ЧЕТВЕР

27

СІЧНЯ
1977 РОКУ

Ціна 2 коп.

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ
З 1939 РОКУ.

Нарада в ЦК КПРС

24 січня в ЦК КПРС відбулась нарада головних редакторів центральних газет і журналів, керівників видавництва, інформаційних агентств, Центрального телебачення і Всесоюзного радіо, Держкомвидаву СРСР, Держкіно СРСР. Були розглянуті питання підвищення організаторської ролі засобів масової інформації в здійсненні планів соціально-економічного розвитку країни, вису-

нутих XXV з'їздом КПРС, положень і висновків, що їх містить промова товарища Л. І. Брежнєва на жовтневому (1976 р.) Пленумі ЦК КПРС, виконавши постанови ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ВЦПС і ЦК ВЛКСМ про Всесоюзне соціалістичне змагання за успішне виконання завдань десятиї п'ятирічки, в реалізації завдань, поставлених у Листі Центрального Комітету

КПРС колгоспникам, робітникам радгоспів, механізаторам, учням, спеціалістам сільського господарства, працівникам промисловості, яка поставляє селу матеріально-технічні засоби, всім трудящим Радянського Союзу.

На нараді виступив член Політбюро, секретар ЦК КПРС А. П. Кириленко. В роботі наради взяли участь секретарі ЦК КПРС В. І. Долгих і М. В. Зміянін.

СУЧАСНІ
ЗУСТРІЧІ

З МАЙБУТНІМ

Уявляю себе через десять — п'ятнадцять років, читачу! Непросто, правда? Змужнієш, здійснився мрій, і змінишся сам...

Озирнись навколо. Запам'ятай. Бо пролетять роки, і ти житимеш уже не в цьому, сьогоднішньому, селі чи місті. В майбутньому. Воно теж зміниться разом з тобою.

Уяви собі, що ти в майбутньому в'їжджаєш до Кіровограда. Он там височать крани, бетонні естакади. Це — домобудівний комбінат, з конвейєра якого сходять будинки за будинком. Он на гігантську широчину розкинулись корпуси заводу дизельних двигунів для магістральних тепловозів. Красиві з фантазією опоряджені квартали Черемушок. Праворуч пропливла велична споруда нового драматичного театру, ліворуч — пнуться вгору багатопверхові житлові будинки.

Ось від площі, де починається вулиця Яна Томпа, раптом стрічкою виривається транспортна естакада. На високих опорах вона крокує над сквером імені Ленінського комсомолу, над Ігулом, береги якого одягнулись в бетон і прикрасились дев'яти-чотирнадцятиповерховими будинками.

Вулиця Карла Лібкнехта стала одна з найкрасивіших у місті. А втім, декому більше подобається оновлений проспект Карла Маркса. Є тут і старі будинки. Вони здаються милими смішними дідусями оцих гордовитих надсучасних споруд, що сяють веселками вітражів. Але без тих «дідусяв» і місто не таке затишне...

Так, чимало вражень буде у тебе, друже, від Кіровограда дев'яностих років. Ми спробували описати лише частину прийдешніх змін архітектурного обличчя обласного центру. Та зміни ці неминучі. Бо за накресленнями партії дедалі більше ристувань виростає в містах і селах країни. Бо символ майбутнього — новобудова. Бо є такі люди — спеціалісти по майбутньому... (Див. 3-ю сторінку).

ЖОВТНЕВА ВАХТА КОМСОМОЛУ

ПОТЯГ до автоматизації праці — ось що об'єднує інтереси членів комсомольсько-молодіжного колективу цеху контролю — вимірювальних приладів та автоматики Маловишківського цукрозаводу. Це їхнє захоплення не підлягає нормуванню. Тут не скажеш: виконав завдання на стільки-то процентів.

Сотні приладів, засобів автоматизації під щоденним наглядом чотирнадця-

цій подає колектив минулого року. Це понад сім тисяч карбованців економії...

Зовсім недавно Володимир Кирилов (групкомсорг) разом з начальником цеху А. Г. Власенком розробили і впровадили схему автоматичної подачі формаліну в дифузійні апарати (сін потрібен для дезинфекції розчину). Щоб узятися за це, їм довелося перечитати чимало літератури, навіть з мікробіології...

У цеху особливо цікавляться електронікою, радіотехнікою. Мою увагу привернула саморобна дошка, на якій крейдою накреслено кілька електричних схем.

— Суперечка виникла у Красовського з Шевцо-

вим. — Ну, а на дошці істини шукали, — пояснює Володимир Кирилов.

Цех для них — не тільки місце, де працюють. Книжки, журнали, саморобний радіоприймач (Валерія Красовський), велика звукова колонка — все це створює якийсь домашній затишок.

Того дня, коли я зайшов до цеху, Володимир Кирилов, Станіслав Коваленко мізкували над новою, досконалішою схемою лічильника готової продукції. Інші займалися поточним ремонтом... Словом, усе було, як завжди.

І лише коли я обійшов

лагодив підсилювач для заводського естрадного оркестру. Треба квати- ться: двадцять третього лютого комітет комсомолу влаштує вечір-зустріч колишніх воїнів Радянської Армії... Взагалі для репетицій радіоапаратура є. Та хочеться довести до ладу окремий підсилювач для гітар. Тільки за транзисторами затримка. Написали комсомольцям заводів Кіровограда і Вінниці. Може, допоможуть?

Біля проходної побачив юнака з альбомом... Закінчить Василь Шевцов Московський університет мистецтв. Чи залишиться в

нарешті вирішити, що йому дорожче — виміряна професія інженера-акустика, чи все ж таки автоматика?

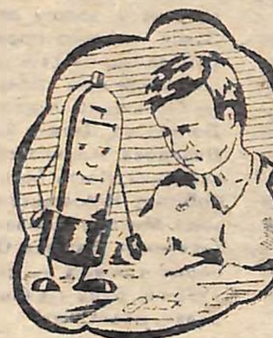
Ми вихопили один день із життя комсомольсько-молодіжного колективу: де групкомсоргом Володимир Кирилов. Ясний день із життя радянських людей.

Ю. ДМИТРЕНКО,
спецкор «Молодого
комуніста».

Дружні шаржі
на членів бригади
В. ШЕВЦОВА.

Станіслав КОВАЛЕНКО.

Валерій КРАСОВСЬКИЙ.

ОДИН ДЕНЬ ЖИТТЯ

РЕПОРТАЖ ЧЕРВОНОГО ТИЖНЯ

завод, побачив на власні очі безліч контрольно-вимірювальних приладів, автоматичних пристроїв, зрозумів: як це відповідально для бригади М. М. Ткаченка — щодня тримати їх у бездоганній справності. Процентами і цифрами такої роботи справді не покажеш. І хоч вона й непомітна, без них, оцих чотирнадцяти слюсарів, завод — безпомічний, технологічний процес — некерований.

...Після роботи Павло Богуцький додому не пішов. Ось уже кілька днів

цеху? Мабуть, ні. Але робітнича тема, напевне, буде найближчою для молодого художника...

Цього ж вечора студент-заочник Станіслав Коваленко сидів у бібліотеці над книгою. Турботами про навчання жили Віктор Калиновський та Юрій Хотиненко. Обоє трудилися над першими в новому році інститутськими завданнями. Наймолодший член колективу Сергій Волков зосереджено гортав довідник для вступників до вузів. Хоча до літа ще далеко, але треба ж

XX з'їзду ЛКСМУ України, що проходив 1936 року, делегати слухали по радіо промову славного сина партії, вихованця комсомолу — незламного Корчатіна...

Слова його палкого звернення до юнаків і дівчат переплавалися у рішеннях з'їзду в конкретне завдання юнацтва країни — активно допомагати партії в будівництві соціалізму.

Слова ці стали лозунгом 1937-го. Наприкінці року в промисловості республіки працювало 540 тисяч молодих робітників, половина з них — комсомольці. З 9600 комсомольців, що трудилися в шахтах, 7700 були стахановцями та ударниками. Розмаху набрало соціалістичне змагання на честь 20-річчя Ленінського комсомолу.

Сергій ВОЛКОВ.

ти юнаків і дівчат. Що ж допомагає їм орієнтуватися у потоці технічних новинок?

Творчий пошук! Доказів треба? Ось перший: чотирнадцять раціоналізаторських пропози-

Павло БОГУЦЬКИЙ.

Наступний— тиждень двадцять перший

«Тільки вперед, тільки на звитю, тільки через труднощі до перемоги й тільки до перемоги — і пікуди інакше! Ось девіз молоді нашої країни, девіз прекрасний, девіз мужній».

Ці слова сказав Микола Островський. Людина, яка мала на них нове право. На одному із засідань

ВЧИТИСЬ
КОМУНІЗМУ
ТВІЙ КОМПЛЕКСНИЙ ПЛАН

Ленінський
залік

І ВЧИТИСЯ, І БУДУВАТИ

Ленінський залік «Рішення XXV з'їзду КПРС — у житті»: йде громадсько-політична атестація. Комсомольці і молодь області звітують своїми діями за минулий рік і приймають особисті комплексні плани «Вчимося комунізму, будемо комунізм» на другий рік десятиї п'ятирічки.

До редакції йдуть повідомлення про те, як проходить Ленінський залік у нашій області.

У Компаніївському райкомі комсомолу, як розповів другий секретар Станіслав Галант, вчасно підготували семінар секретарів первинних комсомольських організацій, на ньому об-

говорили проблеми і визначили завдання третього етапу — громадсько-політичної атестації учасників Ленінського заліку. Присутнім запропонували заходи організації і проведення цієї важливої кампанії, передбачивши в них усі належні компоненти атестації. (Закінчення на 2-й стор.)

НА ФОТО В. КОВПАКА (ЗЛІВА НАПРАВО) — МОЛОДІ АРХІТЕКТОРИ СЕРГІЙ СОРОКА, НЕОНІДА ПІРКО, ГРИГОРІЙ МЕДВЕДЕНКО, БОРИС МОТОРНИЙ І ІЛІНА ЦИМА.

Тобі — дев'ятнадцять. Що ти встиг зробити за своє життя? Замислюючись над цим? Поспішай! Тепер само час ставати корисним Батьківщині, своєму народові. Все у твоїх руках.

Для людини дев'ятнадцять років — пора розквіту, юності. А для країни? Чи уявляєш ти свою Батьківщину дев'ятнадцятирічною?

Отже, рік 1936. Юність Радянської країни. Для історії такий проміжок часу надто малий. Тим-то й викликають захоплення успіхи молодого Країни Рад. Є соціалізм! Вдавайся в ці короткі слова. За ними — грізні роки Жовтневої революції, буремна гро-

Послідовниці Марії Демченко з ланок Тетяни Козакової, Надії Ковальової, Доні Шевельової (кологосп імені Ворошилова Калинівської сільради) боролися за високі врожаї кукурудзи, сої, сорго.

Так утверджували кіровці право на працю, закріплене новою Конституцією, прийнятою 1936 року.

Тоді, влітку 1936 року, тривало її всенародне обговорення. Проект Конституції, що його схвалив у червні Пленум ЦВК СРСР, утверджував остаточну перемогу соціалізму в країні.

Основними законами Радянської держави стали права на працю, відпочинок, освіту — права, виборені в тяжкій боротьбі. Розкутий вільний народ став вершити трудові подвиги. Приклад того — стахановський рух.

Повертаємось до поздовжніх газетних сторінок. З однієї дивиться інше, усміхнене обличчя штурвалного комбайна «Сталінець» Петра Безушка з Кіровоградської МТС.

Члени комсомольського однічного екіпажу агрегату (до агрегату входили трактор ЧТЗ і комбайн) комсомольці Безушко і Тетуревич зобов'язалися за двадцять календарних днів зібрати врожай з 500 гектарів. Поруч — фотографія і виступ Костянтина Ткача — сувереніста Петра Безушка в соціалістичному змаганні. Він пам'ятає ще один рубіж — 550 гектарів. Груди суперництва комсомольців, твоїх рісників, надихнуло молодих механізаторів Кіровоградщини на великі поля трудових рубіжів. І вони їх долали. Таким було практичне схвалення права на працю.

Двадцять сьомого травня почався прилюдний захист дипломних проектів учнями будівельного технікуму. Реальних проектів, що були такі потрібні нашим містам і селам, котрі рік у рік обростали будівельними майданчиками. Серед 132 випускників був і Георгій Левченко — відмінник навчання, активний комсомолец. І дипломний проект Георгія захистив на «відмінно».

Так, це практичне утвердження права на освіту, записаного в Конституції СРСР. Тисячі таких, як Георгій Левченко, набули професій, про які ще дев'ятнадцять років тому їхні батьки тільки мріяли...

А право на відпочинок, на щасливе дитинство? Лише влітку 1936 року в піонерському таборі заводу «Черво-на зірка» відпочило п'ятсот п'ятдесят дітей робітників. Чи мріялося про це менше двох десятиліть тому?

Чи склалося у тебе з цих прикладів уявлення про рік 1936, рік юності Жовтня? Коли так — поспішай! Ти вступиш у золоту пору свого життя. Зумій немарно прожити його, спробуй залишити свій слід в історії. Як залишили свій коштовний ланковий Поліна Остапенко, Марія Ткаченко, Настя Логвинова, Тетяна Козакова, Любова Давидова, механізатори Дмитро Магльований, Кость Ткач, Петро Безушко, робітники Кіровського цегельного заводу Микола Демченко, доярка-тристисниця Наталка Осика та багато інших кіровців — стахановців року 1936-го. Будь гідним їхньої трудової слави, ровеснику!

„З БІЛЬШОВИЦЬКОЮ НАПОЛЕГЛИВІСТЮ...“

мездянська, перші п'ятирічки. За ними — життя тисяч людей. Життя — подвиг. Життя — спалах. У боях і в труді.

Твої земляки, кіровці (Кіровоград тоді мав назву Кірово), внесли велику частку в загальну справу будівництва соціалізму.

Ти, певно, не раз чув про Марію Демченко, просту трудівницю з Черкащини, котра прославилася Україну п'ятсотцентнеровими врожаєм цукрових буряків. Знай: у цей же рік, другий відтоді, як зародився стахановський рух, у нашій області було чимало послідовників ушавленої ланкової.

Гортаємо поздовжні сторінки «Кіровської правди». Витиснемо у невеличку замітку «За п'ятсотцентний урожай»:

«Моя ланка з більшовицькою наполегливістю бореться за те, щоб з кожного гектара взяти цього року не менше 500 центнерів цукрових буряків». Вдавайся в ці слова. Що стоїть за ними? «З більшовицькою наполегливістю...» Значить з упевненістю, з вірою в успіх, не впадючи у відчай при тимчасових невдачах. «Хто ж вірніше долає вражаю в своїй ланці? Ось хто: Надія Мартинюк, Софія Паниковська, Любова Звенигородська, Настя Чубова, Тося Гайдаченко. Щоб одержати високий урожай і бути справді передовою ланкою в колгоспі, ми змагаємось з ланкою Ольги Шляпінної. У перемогу віримо».

Люба Давидова, ланкова колгоспу імені Дмитрова Черкавської сільради.

І вони були не поодинокими, стахановці ниви. За такий же високий рубіж боролась і ланка Насті Логвинові з колгоспу імені Фрунзе Грузьківської сільради. А Поліна Остапенко та Марія Ткаченко з колгоспу «Червоний колос» Великомамайської сільради вирішили ознаменувати 1936 рік урожаєм у тисячу центнерів цукристих з кожного гектара (права, діленки, на яких працювали ланки, за нинішніми нормами невеликі: від 1,35 гектара й більше).

І ВЧИТИСЯ, І БУДУВАТИ

(Закінчення)
Поч. на 1-й стор.)

В комсомольських організаціях району діють комісії по проведенню Ленінського заліку. До їхнього складу входять секретарі партійних організацій (вони очолюють комісії), ветерани партії, комсомолу, учасники Великої Вітчизняної та громадянської воєн, знатні трудівники, пропагандисти, комсомольські активісти.

На семінарі виникали дискусійні питання, приміром: як заповнювати бухгалтерів графу «Жодного відстаючого поруч!», чи є відповідні критерії виміру праці в невиробничій сфері. Йшлося про якість та ефективність роботи, про самовідданість у праці, про економію та бережливість.

Широко розгорнуто громадсько-політичну атестацію в колгоспі «Дружба», де порівняно численна комсомольська організація. Понад сімдесят членів ВЛКСМ разом з молодими трудівниками звітують про свої діяння в минулому році. Атестаційна комісія називає кращих механізаторів Петра Чорнова, який на тракторі Т-74 виробив 1243 гектари умовної оранки, Василя Лук'яненка, котрий на машині Т-40 дав 969 гектарів.

У колгоспі «Іскра» на комсомольських зборах, присвячених підбиттю підсумків Ленінського заліку, серед п'ятдесяти членів ВЛКСМ також назвали переможців соціалістичного змагання, в тому числі шофера Юрія Волотка і механізатора Олександра Пастухова. Перший з них

за минулорічний сезон на автомобілі ГАЗ-51 виробив 68 тисяч тонна-кілометрів, другий на тракторі ЮМЗ-6 — 980 гектарів умовної оранки.

Що особливо слід відзначити: кращі, найактивніші учасники Ленінського заліку в обох згаданих господарствах стають ініціаторами важливих справ на початку нинішнього року, борються за право підписати Рапорт Ленінського комсомолу Центральному Комітетові КПРС до 60-річчя Великого Жовтня. Так практично здійснюється мета Ленінського заліку «Рішення XXV з'їзду КПРС — у житті!» — скласти іспит на відданість Комуністичній партії і народові, вірність ленінським заповітам, на єдність помислів і дій.

Профілактична робота на фермі, тракторній бригаді, в дитячому садку колгоспу «Україна» Новоградського району — справа рук молодого медика Галини КАРЕЦЬ. Вона добре справляється зі своєю роботою, за що їй відзначились. Фото А. БУДУЛАТЄВА.

ВЧЕНИЙ НА ЗАСІДАННІ «ГЛОБУСА»

Нещодавно в приміщенні обласної дитячої екскурсійно-туристської станції відбулося чергове засідання міського наукового географічного товариства «Глобус». На ньому школярі зустрілися з кандидатом геолого-мінералогічних наук Володимиром Григоровичем Руткевичем. Учений розповів про геологічну структуру Кіровоградщини, природні ресурси і їх раціональне використання. Зустріч з ученим допомогла старшокласникам глибше пізнати рідний край, його минуле, сучасне, уявити його завтрашній день.

Засідання міського наукового географічного товариства «Глобус» систематично відвідують юні географи з багатьох шкіл м. Кіровограда.

Р. ДАЙДАКУЛОВ, керівник міського наукового географічного товариства «Глобус», дійсний член Географічного товариства СРСР.

ЩОБ опинитися в космосі, не потрібний космічний корабель. Не треба навіть виходити з дому. Адже ми — вже в космосі. «Ми — небожителі», — сказав ще чотири століття тому Джордано Бруно.

Справді, пропінаний полями і матеріальними частками космосу, ми живемо його життям. Летимо, оточені зоряними світами, по складній траєкторії навколо центра Галактики...

Наукове усвідомлення буття людини в космосі почалося вже в перші десятиріччя XX століття. Про це писали багато видатних учених. Володимир Іванович Вернадський, основоположник геохімії, підкреслював, що «Земля є певною просторово-часовою частиною нашого Чумацького Шляху — зіркової системи. У біосфері він бачив «планетне явище космічного характеру». Незалежно від нього інший дослідник, професор Олександр Леопольдович Чижевський одночасно дійшов аналогічного висновку: «Зовнішній ланк Землі і життя, що спочиває його, є результатами творчого впливу космічних сил». Своїми дослідженнями він показав, що уявлення про життя на Землі поза зв'язком із процесами, які відбуваються в космічному просторі, безглуздові.

У міру освоєння космічного простору картина світу наповнюється якісно новим змістом. Змінюються погляди на цей світ у процесі наукового пізнання і практичного його перетворення.

Ми свідки та учасники становлення нової якості духовної культури людства. Воно зумовлене науково-технічною революцією і кардинальними соціально-економічними зрушеннями в яких велику роль відіграє і космонавтика. Успіхи її всебічно впливають на наукове пізнання та суспільну практику. Доречно нагадати рядок з «Основних напрямів розвитку народного господарства СРСР на 1976—1980 роки»: «Посилити взаємозв'язок суспільних, природничих і технічних наук».

Космонавтика виступає принципово новим знаряддям праці і є разом з тим засобом застосування

КОСМІЧНИЙ ПОГЛЯД НА РЕЧІ

творчих сил людини в зовсім новому полі дії, в певному розумінні — об'єктом нових виробничих відносин. Тут мається на увазі як ракетно-космічна індустрія зі складною системою управлінських і технологічних взаємодій, так і міжнародне співробітництво в космосі.

«Ми... старатимемось мати космічний погляд на речі», — писав ще на початку століття Костянтин Едуардович Циолковський. І в нашій дії, коли починають справджуватись пророчі слова цього великого вченого, космонавтика, безперечно, значно розширює суспільну практику, сприяючи соціальному прогресу. Все це відбивається в суспільній свідомості, на всіх її рівнях, починаючи від звичайного і кінчаючи найвищими формами теоретичного мислення.

Аж до останніх двох десятиріч більшість наук продовжували залишатись геоцентричними, земними. Для певного історичного етапу, точніше, для певного рівня розвитку продуктивних сил це було неминуче. Але, як зауважив Фрідріх Енгельс, «якщо ми серйозно зажадаємо позбавленої центру науки, то ми зупинимо рух усякої науки».

Які ж космічні аспекти сучасної науки? Вільнімо, наприклад, таку земну науку, як географія. Предметом її тепер є не просто опис ландшафтів земної оболонки і зв'язаних з ними процесів, а розгляд планети в цілому, вивчення механізмів як взаємодії між компонентами її «лику», так і взаємодії її з компонентами космічного простору.

Найважливішим фізичним фактором, що зумовлює істотність більшості таких явищ, як епідемії, масові захворювання тварин і рослин, багатьох процесів, що відбуваються стихійно, виступає сонячна активність. Жоден організм на Землі не перебуває в абсолютно

вільному стані, він нерозривно зв'язаний з матеріально-енергетичним середовищем. І цим середовищем кінець кінцем є космос.

Вплив Сонця і космічного простору на теоретичні процеси нині є предметом вивчення спеціальної галузі фізики — геліогеофізики. Дуже важливі роботи по дослідженню впливу сонячного й галактичного випромінювань на земні організми. Геліобіологія вже завоювала широке визнання. В Іркутському університеті ось уже майже десять років працює лабораторія, де моделюються окремі фактори сонячної активності і вивчається їхній вплив на живі істоти. В ряді країн світу функціонує «медична служба Сонця». Збільшення кількості інфарктів міокарда, автомобільних катастроф та інших пригод у періоди сонячних спалахів вважається доведеним.

Інший космічний аспект — гравітація. З її силами, виявляється, пов'язані процеси біологічної еволюції. Такого висновку дійшов професор Петро Андрійович Коржук, вивчаючи функції кровотворної системи в Інституті еволюційної морфології та екології тварин імені О. М. Северцова. А історик-етиограф із Ленінградського університету професор Лев Миколайович Гумільов «занидзорив» прояв космічних сил навіть у динаміці етнічних процесів...

Приклади можна множити. Але суть в іншому. Динамічний стан природних об'єктів на Землі вже не може вивчатись без урахування впливу космічних факторів. Зрозуміти будь-яке явище можна лише у взаємозв'язку його з навколишнім світом, об'єкт якого розуміється деталі ширше.

Л. ГОЛОВАНОВ, кандидат філософських наук, (ЛПН)

СУЧАСНІ ЗУСТРІЧІ З МАЙБУТНІМ

- Яким бути Кіровограду через десять років?
- Набережна, будинок чотирнадцятиповерховий...
- Над сквером... на автобусі?

Є такі люди — спеціалісти по майбутньому. Ідучи на роботу сучасними людьми, вони вже бачать їх ширшими й просторішими; миттєво, у черзі тісного магазину, вони уявляють на його місці зручний універсам. І, можливо, в цю секунду, проводячи лінійку на білому аркуші паперу, вони тим самим ставлять стіну стрункого будинку-красеня, в якому житимеш ти.

Ці люди — архітектори. Чим живуть вони сьогодні? Які проблеми розв'язують? Як борються за зразкове місто? Якої допомоги чекають від комітетів комсомолу? Про все це йшлося на зустрічі молодих архітекторів обласного центру та комсомольських працівників за традиційним «круглим столом» «Молодого комунара».

Яків БОНДАР, перший секретар Кіровоградського міського комсомолу. Що ви, молоді архітектори, знаєте про наше місто, зображення іхати сюди за направленнями інституту? Мабуть, те, що воно випускає різні сівалки, що в ньому «Ятрань» круто вгору в'ється, що воно лежить у степу широкому... А за кілька років наше місто прославиться ще й дивними для магістральних тепловозів, чаруванням і сталевим ливом, друкарськими машинками, телевізійною апаратурою. Вірю, Кіровоград буде зразковим! Ного контури можна уявити, обляпавши виставку архітектурних проектів, котру редакція «Молодого комунара» планувала спільно з міськомом. Потрібен час, робота руки та безліч ідей, пропозицій, проектів. Тож на вас, молодих зодчих, великі надії.

Олександр ГУРБО, голова обласної організації Спілки архітекторів України. Наша робота — на видноті. Успіхи помітні, але й помилки не сховати. Брак металіста чи навіть будівельника часто можна усунути. А недоброякісна праця архітектора впадатиме в очі десяти років. Великого чекають від нас радянські люди.

Микола ГАРБА, завідувач відділом пропаганди і культурно-масової роботи обкому комсомолу. Постанова Центрального Комітету партії про роботу з творчою молоддю зобов'язує нас ще і ще раз замислитись над тим, чи сповна віддаємо свої знання і кисть творчій роботі? Чи кожен втілює свої плани?

Григорій МЕДВЕДЕНКО, архітектор філіалу інституту «Укрміськбудпроект». Художникові ніхто не ставить завдання: написати картину вартістю в тисячу карбованців. Архітектор ж постійно працює у жорстких рамках асигнувань, кошторисів, фондів.

Юрій МИЛЬНИКОВ, архітектор обласного відділу у справах будівництва та архітектури. Очевидно, треба частіше організовувати різноманітні конкурси. Ні, я зовсім не проти творчого пошуку в межах поставленого завдання, але змагання гора зонт розширяє.

Олександр ГУРБО. Конкурси улаштовуємо чимало. Та часто про них не знають. Або ж доводиться в останні дні ходити і просити: давай проект. Це теж характеризує позицію. Обласна організація Спілки архі-

текторів оголошує творчий конкурс «60-річчю Великого Жовтня — 60 куточків відпочинку». Візьми участь. Включаяся в конкурс.

Юрій МИЛЬНИКОВ. Із задоволенням. Є задумки. Але хочу висловити свою думку про рух за створення куточків відпочинку. Партійні і комсомольські органи, «Молодий комунар» активно ведуть цей рух. Та чомусь

ЯК СПРАВИ, ТОВАРИШУ ЗОДЧИЙ?

«КРУГЛИЙ СТІЛ»
«МОЛОДОГО
КОМУНАРА»

поки що йдеться тільки про центр міста. А околиці, неупорядковані в'їзди в Кіровоград?

Надія КОРЖ, технік-архітектор філіалу інституту «Укрміськбудпроект». А неправдабне оточення залізничного вокзалу? Чи не час молодим архітекторам пройти містом і подивитись на нього очима господарів?

Юрій МИЛЬНИКОВ. І чи не час рух за створення куточків відпочинку, за зразкове місто підхопити олександрійцям, світоводцям, молодим жителям інших міст і сіл?

На зустрічі за «круглим столом» молоді архітектори пообіцяли по можливості забезпечувати наше місто своїми проектами куточків відпочинку. Вони запропонували порядок, за яким треба втілювати ці проекти в життя. Річ у тому, що райвиконком силами будівельних організацій і кооперативних служб не можуть виконати всі роботи. Необхідна активна участь колективів промислових підприємств. Ось тому було висловлено пропозицію: архітектори через управління головного архітектора міста подають свої проекти до відповідних виконавчих Рад депутатів трудящих, які своїми рішеннями зобов'язують керівників підприємств, розташованих поблизу цих куточків, упорядку-

вати території. Міськом та комітети комсомолу заводів і фабрик улаштовують суботники на зелених новобудовах. А за авторами — право паляти.

Борис МОТОРНИЙ. Для проектування зон відпочинку потрібні матеріал знімок міста. Чи зможе управління головного архітектора забезпечити нас вихідними даними?

Неоніла НИРКО. На жаль, поки що це неможливо. Геодезична зйомка Кіровограда — робота трудомістка, а сил наших геодезистів явно не вистає.

Борис РИВЧУН, секретар Кіровоградського райкому комсомолу. Яку допомогу може тут подати молодь міста?

Неоніла НИРКО. Ця робота вимагає певних спеціальних знань...

Яків БОНДАР. А учні будівельного технікуму?

Неоніла НИРКО. Справді, майбутні будівельники стали б у пригоді. Теодоліти вони знають. І практики набули б відповідні.

Яків БОНДАР. Отже, чекаємо відгуків з технікуму.

Вони говорять також і про те, що зодчі мають прагнути органічно поєднувати нове й старе. Інакше виявляється забудови з безпринципною мішаниною стилів. Архітектори домовилися скласти карту цікавих споруд Кіровограда, яка стане в пригоді вже сьогодні, коли починається реконструкція центру.

Потрібен клуб молодих архітекторів. Потрібні творчі відрядження, зустрічі з колегами. Зодчі багатьох міст країни мають великий досвід будівництва нових споруд і збереження пам'яток архітектури. Про це говорили Борис Моторний та Григорій Медведченко.

Микола Гарба сказав, що обком комсомолу зможе посплати у творчі відрядження за межі області переможців конкурсів, кращих спеціалістів.

Отже, від кожного з молодих архітекторів, від їхніх особистих внесків у спільну справу залежить і те, наскільки цікавою буде їхня робота.

На закінчення зустрічі за «круглим столом» Яків Бондар вручив грамоти і премії переможцям конкурсів молодих архітекторів на кращий проект реконструкції скверу імені Ленінського комсомолу та куточків відпочинку.

М. БІДЕНКО.

Все на світі можна

Готуючись до зустрічі архітекторів, комсомольських працівників та журналістів, редакція розповсюдила серед молодих зодчих анкету.

На її запитання відповіли архітектори Кіровоградського філіалу інституту «Укрміськбудпроект» Борис Моторний і Сергій Сорока та архітектор Ленінського району м. Кіровограда Неоніла Нирко.

— Над якими проектами трудитесь нині?

Б. Моторний. Над проектом планування смт Петрового.

С. Сорока. Над проектами окремих будинків для міст і сіл області.

Н. Нирко. Готую пропозиції щодо реконструкції будинку державного архітектору для Палацу одружень.

— Яку свою роботу вважаєте найбільш вдалою і чому?

Б. Моторний. Проект реконструкції частини мікрорайону № 14 — центра міста. Перша самостійна серйозна робота.

С. Сорока. Проект проектування заводу друкарських машинок у Кіровограді. Запам'ятався він колективізмом роботи,

доброю організацією праці.

Н. Нирко. Проект планування і забудови с. Кришануці Дондошанського району Молдавської РСР, з розробкою проекту школи на 480 учнів. Ця робота пам'ятна тим, що ми, студенти, могли вільно вибрати напрямки пошуку, пропонувати найсміливіші рішення. І взагалі вона була першою...

— А що, на вашу думку, потрібно зробити для поліпшення благоустрою і забудови міста?

Б. Моторний, С. Сорока. Застосовувати для забудови цікавіші типові проекти, ширше використовувати індивідуальні. Розв'язати проблему транспорту в місті, організувати зони відпочинку, вулиці робити широкими, будувати підземні переходи.

Н. Нирко. Будівельникам необхідно точно дотримувати принципів забудови і проекту детального планування міста.

Автор і проект

Ці це не перша моя робота. Але підході, як і працюю в філіалі інституту «Укрміськбудпроект», найближчі плани самостійним, серйозним своїм дорожком, викладаю над проектом реконструкції центральної частини мікрорайону № 14 в м. Кіровограді, що викликає, зокрема, вирішення питання та індивідуальної приватності до 14-поверхового будинку — бібліотеки й школи.

Одним з принципів композиції є поєднання будинків різної довжини, висоти, різного призначення. Так, три десятиповерхових житлових будинки розміщені торцями до набережної річки Інгулу. До них прилягає одноповерховий будинок громадсько-торгівельного призначення. Ці споруди об'єднуються в цілісну архітектурно-просторову композицію, що замикається двома 14-поверховими будинками банкового типу і кінотеатром на 600 місць.

Після втілення проекту майбутній набережній змінять своє обличчя й вулиці Калініна та Карла Лібкнехта. Це значно поліпшить загальний силует центральної частини Кіровограда.

Б. МОТОРНИЙ.

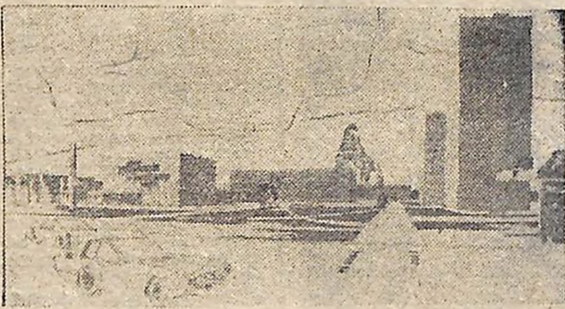

ПРОЕКТ ПТУ заводу друкарських машинок у Кіровограді — це перша робота, в якій я брав участь. Для мене пам'ятні ті дні роботи над проектом саме колективним трудом, який виховає, допомагає розв'язувати складні завдання.

Це ПТУ буде об'єктом, що ввійде в майбутній комплекс навчально-виробничий зодч, яка підходить до житлових мікрорайонів нашого міста. Думав, що робота колективна, імовірно архітектурно-планувальної майстерні буде зручним об'єктом з цікавими об'ємно-планувальними вирішеннями. Проект передбачає будівництво гуртожитку, громадсько-побутового корпусу, навчальних і виробничих корпусів, господарських будов, комплексу спортивних майданчиків, зони відпочинку, скверу — все, що потрібне для навчання і відпочинку 720 учнів.

З хвилюванням чекаю початку будівництва свого першого об'єкта.

С. СОРОКА.

НАСТЕ, приємно, що на конкурс молодих архітекторів мій проект реконструкції скверу імені Ленінського комсомолу отримав п'ятиву нагороду. В ньому я врахував максимум зберегти існуючі зелені насадження, вже створену центральну алею. Прагнула також поєднати оздоблені малі архітектурні форми входу у сквер з вулицею Карла Маркса і Кірова з пильним плануванням внутрішньої його частини. Домінуючим елементом позиції бути меморіальний комплекс (можливо, пам'ятник спартаківцям), який композиційно завершить простір соціального входу. Проект передбачає широке застосування малих архітектурних форм засобів плавної агітації, вітрил політичного плаката. Така своєрідна агітаційна зона повинна бути біля входу з вулиці Кірова.

Зав'язок спортивних зон з набережної річки здійснюється алеєю, що виходить до живописної стіни. Розробляючи проект рішення я врахувала матеріал проекту реконструкції набережної річки Інгулу, особливо зліну ліній берега. Буду рада, якщо цей проект буде втілений і сподобається кіровоградцям.

Н. НИРКО.

З точки зору новосели

Висловити свої думки про забудову Кіровограда ми попросили підвідвачів виставки «Кіровоград майбутній» — жителів обласного центру.

НОВЕ І СТАРЕ

Кіровоград — своєрідне місто, центр має своє архітектурне обличчя. Але тут переважно старі будинки. Їх необхідно зберігати. А тому так мало ставлять нових, оригінальних споруд! Мені здається, що новобудова автоматичної телефонної станції має вигляд надто промисловий як для центра міста. Хіба це та

оригінальність, яка потрібна? Леонід БАГАЦЬКИЙ, конструктор дослідного заводу дозуючих автоматів.

ЖИТЕЛІ—

НЕ СТОРОННІ

Великим і красивим промисловим центром буде згодом Кіровоград. Але, щоб став він зразковим, необхідно, на мою думку, зрозуміти його зручним для жителів: будувати широкі тро-

туари, підземні переходи.

На планшетах — проект нового мікрорайону по вулиці Волкова. А подивіться на вже існуючі масиви: асфальт вибитий, брудно. І взагалі в місті брудно. Чисто ж залежить від самих перехожих. Найперше, що потрібно, — це привчити кіровоградців любити й берегти своє місто.

Михайло КРЮК, сержант міліції.

А ДЕ

БІБЛІОТЕКА?

Мені здається, що вже обжитий район вулиці 50 років Жовтня бідний на бібліотеки, кінотеатри та інші заклади культури. Це ж са-

ме можна сказати і про Черемушки. Очевидно, архітекторам слід враховувати, що там мешкають тисячі жителів.

Лідія ГУЛІЙ, лікар протитуберкульозного диспансеру.

ТАК ТРИМАТИ!

Якщо з такою ж сміливістю і з таким же натхненням, з яким працювали молоді архітектори над виставленими роботами, буде здійснено їхні проекти, то Кіровоград стане одним з кращих міст республіки.

Володимир БЕКАЄВ, старший методист обласного бюро подорожей та екскурсій.

ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТА

Школа, в якій працює Анатолій Гримайло, уявлялася мені трохи незвичайною. Єдина в місті, де вожатий — хлопець, — вона не може бути такою, як усі інші, котрим не пощастило!

Вчитель. Вожатий. Сучасній школі важко без них. Вона відчуває гостру потребу у високому авторитеті мужності, такому необхідному для духовного загартовування підліткового покоління. З цим згоджуються всі — нерозумно було б заперечувати очевидне.

Анатолій, вирішуючи, якою з трьох тисяч доріг йти далі (легше було б вибирати з трьох — як у добрих дитячих казках), керувався власним орієнтиром. Просто він любив дітей і думав, що з ними буде цікаво й весело. Вчитель історії і суспільствознавства Анатолій Васильович Пасонов, думку якого він найбільше цінував, радив йти вожатим.

Не тільки добротою...

У середній школі № 2 м. Олександрії їх двоє. Під началом Люби Зажигіної ця маленька армія — від четвертих до старших класів. Тоді доручено наймолодшу групу, жовтеньську. Розподіл обов'язків, як бачимо, нерівний, але в якійсь мірі справедливий. Люба на піонерській роботі давно: починала вожатою-виробничницею в Дніпропетровську, за кілька років пройшла цю школу в «Молодій гвардії» — союзна піонерська республіка. Для Анатолія ж тільки в червні минулого року прозвучали заклички акорди випускного балу, а першого вересня він прийшов до цієї школи, маючи за плечима досить скромний багаж знань шкільних (у класі ерудитом не вважався), ще скромніший — спеціальних. З відомих педагогів читав В. О. Сухомлинського. Захопило багато що. Наприклад, це. Вранці вчитель не побачив на дівчинці шкільної снігостримання, хоча ще вчора нагадував Петі про них. Учитель не дає хлопчика, не гнівався — взяв Петю за руку і запропонував разом їх поставити.

Тоді говорив і усміхався якийсь свій, невисловлений думи.

Пізніше він розповість про те, як одна дівчинка взяла його руку в маленькій долоньці і приєднала, що любить його. Вожатому стало приємно, радісно: його, вихователя, вже зв'язують з дітьми невидимі ниточки. Проте згадаємо А. С. Макаренка: він особисто ніколи не добивався дитячої любові і вважав, що ця любов, організована педагогом для власного задоволення, — злочин. Анатолій цей висновок можливий, допоможе знайти правильне таумачення широго дитячого освідчення, зрозуміти його як щедріший аванс.

Він переконаний: доброта — найважливіший засіб виховання (гісто історією про вчителя і неслухняного хлопчика він доводить правильність свого погляду). Ну, що ж, інші Анатолій бачить те, що лежить на поверхні. Педагог і справді сильний добротою, тільки ж добротою мудрою, звідки він черпає своє терпіння, свою мужність. А мудрість приходить як нагорода, як найвищий вияв майстерності.

Всі татунці світу

— Скажіть, будь ласка, скільки ми вчора здали макулатури? — В очках першокласника тривого. Очікування. — Я не про себе, я — про клас...

Ми спостерігаємо надзвичайно складний процес формування позиції — позиції маленького колективіста, прискорений повоєвним, ще його не зрозуміють.

Рухливість, допитливість, конкретність мислення, велика вразливість, емоційність, наслідування і водночас невміння довго концентрувати свою увагу на чомусь одному — так визначає педагогіка загальні риси, характерні для молодших школярів. Ось такі малюки (а певне ж, усі вони симпатичні, як і наш знайомий

Русланчик з 1 «Б»!) довірені педагогічній совісті і хистові Анатолія. А він майже не знає — всім нам власного розгублювання — не знає, що з ними робити. Трудові десанти йому вдаються (хоч і тут не використано багатого арсеналу елементів гри, не враховано самої форми операції, яка могла б захопити жовтень). Але світ дитинства, весь незвичайний, незабачений, прихований від нього світ ставить його перед тисячею загадок. А може, й перед ста тисячами — він це

ВОЖАТИЙ

не завжди вміє їх почути, відрізнити. Що вже тоді казати про те, щоб їх розгадувати!

Ми похилилися б, вирішивши, що ніхто не підказав, не показав Анатолію, не навчив його. Були місячні курси піонервожатих у Кіровограді: щось він вивів із них. Пробувала раніше говорити з ним «Люба» потім відмовилась: критику Тодя сприймав боляче. Не дуже хотілося йому радитись і з учителями.

Зрештою він опинився на неозаселеному острові, і становище його було тим важчим, що сталося це в найгострішій моменті його життя: він вийшов із землі, якою і належить бути школі.

«Вожатий, ти — педагог!» — повторює ми слідом за В. М. Терським, соратником і другом А. С. Макаренка. Вожатий викладає своїм учням ази колективістської поведінки, розвиваючи водночас індивідуальні нахили. Він ставить перед ними мету і допомагає її досягти, підказуючи найкоротший шлях. Дітям необхідна особистість вожатого, особистість волевого й значуща, який можна беззаперечно вірити і не розчаруватись у цій своїй вірі. Вожатому, порівняно з вожатою, вони дають два очка вперед,

тому спочатку йому легше. Далі — все в його руках.

Діяти — значить зростати

Анатолій ще зрозуміє багато чого в цій професії одержимих. Позивен зрозуміти, адже сам вибрав її.

За якусь годину після нашого знайомства ми стояли під дверима класу, де молодий учитель священнодіяв на уроці співів. Анатолій захопленим напівшепотом переколював себе і мене, що теж навчався грати. Трохи пізніше, показуючи мені своє місце, він помітив високо над дахами стріли баштового крана і довірливо скаже, що давно мріяв разом з кращим другом вивчитись на кранівника. Мріяти і згадувати мрії — прекрасно! Ще прекрасніше вчити мріяти маленьких товаришів і вчитись у них.

Змішувати силу волі, інтуїтивні висоти педагогічних премудростей і «важкі» взяти себе в руки! Анатолій запланував з перших же днів нового року. Звичайно, це ніколи не пізно робити, але краще — робити з самого початку, від першого дзвоника.

Замість епілога

Школа не розчарувала: там справді є чого повчитись, є що взяти до свого активу з досвіду піонерської роботи. Щоправда, вклад Анатолія Гримайла ще дуже скромний. Бо ж працює він лише кілька місяців, і цього не можна не враховувати. Універсальні поради дати неможливо, та навряд чи вони їй потрібні. Одне хотілося б сказати. Він працює керувати Люби Зажигіної — справжнього ентузіаста і, без зайвих слів, майстра. Йому найважливіше, якою може бути самовіддача, помножена на любов до справи. Бути поперед, вести за собою маленьких громадян нашої великої країни — дуже почесно. Міру ж відповідальності кожний визначає сам.

Т. ЛЮДНА.

м. Олександрія.

У ДЮСШ обласного спорткомітету відбулися обласні змагання спортсменів-підполітників із шкільного плавання в ластах, присвячені 50-річчю ДТСАФ.

На фото: чемпіонка обласної Світлана РОМАШКА. Фото В. КОВАКА.

НАБЛИЖЕННЯ МЕТИ

Олімпійський рік — не тільки для олімпійців. Це девіз нашого спорту. На старті виходять мільйони фізкультурників. У тому числі 4 майбутні представники великого спорту. Один із них — Сергій Зелінський. Народився в рік XVII Олімпіади — в 1960-му, а через дванадцять, коли стартували XX Олімпійські ігри, він, шестикласник, уперше почав освоювати азами боротьби під керівництвом тренера майстра спорту СРСР Миколи Миколайовича Бондаря. Завзятий, наполегливий до знань, Сергій багато часу віддавав улюбленому виду спорту. Заїсди й результати. В червні 1975 року на першості Центральної ради товариства «Авангард» він вийшов на перше місце серед юнаків. У січні цього ж року на всесоюзному традиційному турнірі в Алушті на приз імені Дмитра

Ульянова Сергій посів другу сходинку і був удостоєний срібної медалі.

Весь недовгий життєвий шлях нашого юного земляка пов'язаний з олімпійськими роками. І коли радянські спортсмени готувалися до виступів у Монреалі, на юнацькій першості Радянського Союзу, що проходила торік у квітні в Кіровограді, Сергій виявився найсильнішим серед борців другої пірсередньої вагової категорії. Він уперше одержав найвищу нагороду — золоту медаль чемпіонату. І його було включено до складу збірної колективу країни.

Сергій і його наставник прагнуть зробити все від них залежне, щоб на змаганнях «Юний авангардівець», які проходять у березні в Краснодарі, увійти в число найсильніших борців свого товариства, а потім у травні вдало виступити на других республіканських молодіжних спортивних іграх.

В. ТВЕРДОСТУП.

СТАРТУВАЛА ЮВІЛЕЙНА

Почалася обласна спартакіада товариства «Трудові резерви», присвячена 50-річчю Великого Жовтня. До її програми входять десять видів спорту. Першими вступили у змагання представники індустріального тенту. Ці подлинки, у яких узяти участь 22 колективні фізкультурники, проходили на спортивних базис Олександрії. В командному заліку переможцями стали: в групі міських професійно-технічних навчальних закладів — юнаки четвертого і п'ятого класу кировоградських МПТУ, а серед сільських — учні Новоградського СПТУ № 6. Спортсмени ТУ № 6 і техністек ТУ № 4 не мали собі рівних у групі технічних училищ.

Наступний спартакіадний вид у майбутній змагання робітничого класу і трудово-селянського — класична боротьба.

В. ШАБАЛІН.

ТУРНІРНЕ ТАБЛО

ки кировоградського тренера Леоніда Вазюкського. Несподівано вони взяли участь у традиційному турнірі в місті Бендер, що в Молдавії, де, крім них, мріяли слави представники Кишинєва, Одеси, Рига, Мінська та господарки майданика — місцеві спортсмени. Наші земляки без жодної пераки провели всі зустрічі і стали переможцями цих змагань.

КУЛЬОВА СТІЛЬБА. Прицільна стрільба — це мистецтво, оволодіти яким можна тільки після вивчення матеріальної частини зброї, пошуків і правна стрільби, після наполегливих тренувань. Вихованню військ спортсменів приділяють велику увагу в Кіровоградській ДЮСШ № 1. Минулого року тут підготували двох майстрів спорту. Це вихованці тренера Миколи Андрійовича Денисенка і Льва Миколайовича Шиньова — десятикласники Олександр Герих (СШ № 17) та Ігор Кузьмін (СШ № 13). Три спортсмени виконали норматив кандидатів у майстри спорту, п'ять — першорозрядників. Успішно виступають стрільці школи на змаганнях різних масштабів. Так було й на зональній першості Міністерства освіти України, що проходила в Сімферополі.

Кіровоградці в командному заліку зайняли другу сходинку (після кримчан) і здобули право захищати спортивну честь області з кульової стрільби у фінальних змаганнях, які буде проведено в березні цього року під час весняних шкільних канікул.

БАСКЕТБОЛ

Посилено готуються до фіналу других республіканських молодіжних ігор з баскетболу, що проходять у 2 по 9 лютого в Дніпропетровську, вихованці кировоградських МПТУ. До участі в турнірі в місті Бендер, що в Молдавії, де, крім них, мріяли слави представники Кишинєва, Одеси, Рига, Мінська та господарки майданика — місцеві спортсмени. Наші земляки без жодної пераки провели всі зустрічі і стали переможцями цих змагань.

Кіровоградці в командному заліку зайняли другу сходинку (після кримчан) і здобули право захищати спортивну честь області з кульової стрільби у фінальних змаганнях, які буде проведено в березні цього року під час весняних шкільних канікул.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ, г. Кіровоград. Газета печатається на українському мові.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

Наша адреса і телефони

316050, ГСП, Кіровоград 50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи — 2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.